

Тижневий огляд

**Війна рф проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

25-31 березня**Резюме**

- В ніч на 29 березня ворог застосував 99 засобів повітряного ураження (ракет і дронів) проти енергетичних об'єктів. Постраждали об'єкти теплової генерації, зокрема 3 ТЕС групи ДТЕК, та гідрогенерації, зокрема Канівська та Дністровська ГЕС, а також один з об'єктів газової інфраструктури.
- 30 березня внаслідок атаки БПЛА відключилось обладнання на підстанції в Одеській області. В ніч на 31 березня атаковано кілька підстанцій "Укренерго" на Одещині, короткостроково відключались ТЕЦ та понад 170 000 споживачів. Крім того, ворог вкотре атакував один з об'єктів "Нафтогазу" (ймовірно, ПСГ).
- Як наслідок атаки 22 березня, повністю або значно зруйновані усі блоки Бурштинської, Ладжинської, Зміївської ТЕС. Відновлення гідроагрегатів ДніпроГЕС може зайняти 18-24 місяців.
- Готується список нагальних потреб для відновлення потужностей енергетичних компаній, який передадуть партнерам - міністр енергетики Галущенко.
- Станом на 1 квітня через бойові дії та технологічні порушення знеструмлено 412 населених пунктів.
- З огляду на значні пошкодження інфраструктури, українські міста вирішили достроково завершити опалювальний сезон. За оцінками голови правління "Нафтогазу" Олексій Чернишов, це потенційно заощадить 500 млн куб. м газу.
- Окупанти досі не забезпечили своєчасний та належний доступ для експертів МАГАТЕ до всіх зон окупованої Запорізької АЕС, важливих для ядерної та фізичної безпеки.
- Комерційний імпорт електроенергії здійснювався в обсязі 89,3 тис. МВт•год, що на 82% більше за показник попереднього тижня.

- Місячний індекс Base РДД на березень залишився на рівні 2 409,0 грн/МВт·год, індекс на квітень зріс до 2 662,5 грн/МВт·год (+7,6%). Індекс Base РДН – 3 338,6 грн/МВт·год (-3,4%).
- “Укртрансгаз” та “ОГТСУ” анонсували завершення в квітні стрес-тесту, який підтвердить надійність функціонування ПСГ та ГТС навіть за умов ворожих атак на інфраструктуру.
- “ОГТСУ” планує зберегти чинні умови для клієнтів на весь сезон закачування 2024/2025 рр. та збільшити доступні маршрути транспортування газу.
- НКРЕКП затвердила Вимоги щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку, а також Порядок подання інформації про здійснені господарсько-торговельні операції, пов’язані з оптовими енергетичними продуктами.
- Також Регулятор оприлюднив Реєстр об’єктів електроенергетики та електроустановок споживачів (у тому числі активних), що використовують альтернативні джерела енергії для виробництва електричної енергії.
- АРМА звернулося до РНБО та Верховної Ради із закликом вирішити питання з видобутком на Сахалінському родовищі.
- Україна та Польща підписали Меморандум про співробітництво у сфері енергетики.

Вплив війни

Атаки

Обстріли енергетичної інфраструктури. Протягом тижня рф продовжила атакувати об’єкти української енергосистеми та газової інфраструктури, використовуючи комбіновані ракетно-дронові удари. Станом на 1 квітня через бойові дії та технологічні порушення загалом знеструмлено 412 населених пунктів.

В ніч на [29 березня](#) ворог застосував [99 засобів](#) повітряного ураження проти енергетичних об’єктів у Дніпропетровській, Черкаській, Кіровоградській, Івано-Франківській областях. Як наслідок, постраждали об’єкти теплової генерації, зокрема [3 ТЕС](#) групи ДТЕК, та [гідрогенерації](#), було знеструмлено підстанції, побутових та промислових споживачів, комунальні об’єкти. За [інформацією](#) Президента Володимира Зеленського, цілями ворога стали Канівська та Дністровська ГЕС. Крім того, обстрілу зазнав один з об’єктів [газової інфраструктури](#) [Групи “Нафтогаз”](#) у західному регіоні країни, обійшлося без серйозних пошкоджень.

[30 березня](#) внаслідок атаки БПЛА відключилось обладнання на підстанції в Одеській області, короткостроково знеструмлювалось близько 70 000 споживачів. Також короткостроково [знеструмлювалася](#) підстанція 110 кВ у Харківській області.

В ніч на [31 березня](#) рф атакувала кілька підстанцій “Укренерго” на Одещині, внаслідок чого від енергосистеми короткостроково відключались ТЕЦ та понад 170 000 споживачів. Знеструмлювалися побутові споживачі в Одесі та області, припиняли генерацію три об’єкти ВДЕ. Крім того, ворог вкотре атакував один з газових об’єктів [Групи “Нафтогаз”](#) у західному регіоні. За даними “Нафтогазу”, об’єкти групи потрапляють під обстріл втретє, починаючи із 24 березня, коли, ймовірно, постраждало [Більче-Волицько-Угерське ПСГ](#).

Також почала з'являтися додаткова інформація про наслідки атаки 22 березня. Виконавчий директор ДТЕК Дмитро Сахарук [підтвердив](#) ураження Бурштинської і Ладижинської ТЕС, енергоблоку яких мають руйнацію “від повної до понад 50%”. “Центренерго” [повідомило](#) про знищення усіх блоків Зміївської ТЕС, ступінь руйнації “від повного – до значного”. Гендиректор гендиректор Укргідроенерго Ігор Сирота [повідомив](#), що на ДніпроГЕС триває розбір завалів, виготовлення ж електричного обладнання займе 9-12 місяців, відновлення гідроагрегатів в цілому - 18-24 місяців; також необхідний час на відбудову машинної зали.

Чи не щодня від бойових дій страждає енергетична інфраструктура прифронтових областей: протягом тижня на **Донеччині** знеструмлено понад 40 000 споживачів та вугледобувну шахту; на **Харківщині** відключались ЛЕП та підстанція, через пошкодження без електропостачання понад 3 000 абонентів, без газопостачання - понад 2 000; на **Дніпропетровщині** знеструмлено близько 3 000 споживачів, пошкоджено декілька газопроводів; на **Херсонщині** знеструмлено щонайменше 3 300 споживачів; на **Чернігівщині** - 3 100.

Кібератаки. Пресслужба "Укренерго" [попередила](#) українців, що шахраї створюють фейкові Telegram-канали під логотипом компанії, аби дезінформувати громадян щодо графіків відключень. Зазначається, що правдива інформація про енергопостачання оприлюднюється виключно на офіційних сайтах й сторінках місцевих операторів систем розподілу (обленерго). Також її можна дізнатись в особистому електронному кабінеті споживача.

Ядерна та радіаційна безпека

Експерти МАГАТЕ на Хмельницькій, Рівненській та Південноукраїнській АЕС, а також на Чорнобильському майданчику [повідомили](#), що ядерна безпека продовжує підтримуватися, незважаючи на численні повітряні атаки за останній тиждень.

Докритична установка «Джерело нейтронів», розташована в Харківському фізико-технічному інституті (ХФТІ) [втратила](#) зовнішнє живлення через обстріл рф та працювала на дизельних генераторах.

Команда МАГАТЕ на окупованій Запорізькій АЕС під час огляду станції, проведеного минулого тижня, не [помітила](#) жодних “занепокоєнь”. Проте окупанти досі не забезпечили своєчасний та належний доступ для експертів МАГАТЕ до всіх зон, важливих для ядерної та фізичної безпеки, включаючи деякі частини турбінних залів, ізолювальні ворота водойми-охолоджувача ЗАЕС та відкритий розподільний пункт 330 кВ на сусідній Запорізькій ТЕС. Також МАГАТЕ зазначає, що їм відомо про повідомлення в соціальних мережах і зображення, пов'язані з присутністю військ і техніки в одному з турбінних залів ЗАЕС та що вони повідомляли про це у своїх звітах.

Відбулася [зустріч](#) Голови Держатомрегулювання – Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України Олега Корікова та Генерального директора МАГАТЕ Рафаеля Гроссі. Під час зустрічі Коріков наголосив, що будь-які наміри російських окупантів вивести енергоблоки ЗАЕС на енергетичні рівні потужності для виробництва електроенергії несуть велику небезпеку виникнення аварій з радіаційними наслідками, які матимуть транскордонний характер. Такі дії повністю суперечитимуть умовам ліцензії, нормам та правилам з ядерної та радіаційної безпеки.

Контрзаходи

Міністр енергетики Герман Галущенко [наголосив](#), що вжиті для посилення фізичного захисту енергооб'єктів заходи допомогли уникнути драматичних наслідків атаки, втім потреба у ППО залишається незмінною. В ході засідання високого рівня Координаційної групи G7+ з надання допомоги енергосектору України Галущенко [повідомив](#), що руйнувань зазнала теплова- та гідрогенерація, також було пошкоджено ключові підстанції. Значна частина потужностей потребуватиме для відновлення тривалого часу.

Прем'єрміністр Денис Шмигаль [зазначив](#), що атака була спрямована як проти об'єктів генерації електроенергії, так і проти системи її розподілу та додав, що через прийнятні погодні умови низка громад та міст вже ухвалили рішення про завершення опалювального сезону. Вимкнення опалення, за його словами, дозволить краще збалансувати енергосистему.

Галущенко [наголосив](#), що наразі готується список нагальних потреб для відновлення потужностей енергетичних компаній державного і приватного секторів, що постраждали від атаки. Цей перелік передадуть партнерам для опрацювання. Галущенко [додав](#), що Україна вже має досвід співпраці з міжнародними партнерами та виробниками енергетичного обладнання для замовлення і виробництва устаткування, необхідного для відновлення об'єктів, втім це складний процес, адже велике енергетичне обладнання потребує тривалого терміну виготовлення.

Очільник Міненерго [зазначив](#), що одним із механізмів співпраці є Фонд підтримки енергетики, у якому накопичено понад 40 млн євро. Крім того, за [словами](#) Галущенка важливим є нарощення маневрових потужностей, особливо для Харківщини та Одещини, щоб швидко наростити потужності генерації.

28 березня Галущенко [повідомив](#), що наразі немає жодних проєктів або напрацювань щодо зміни цін на електроенергію, оскільки немає розуміння масштабів пошкоджень енергетичної інфраструктури, не здійснено повної оцінки збитків і не зрозуміло, які гроші потрібні на відбудову. Крім того, міністр [зазначив](#), що реальні суми збитків будуть зрозумілі після верифікації пошкоджень, а кошти на відшкодування будуть вимагатись від агресора у відповідних судових позовах.

В свою чергу, заступник міністра юстиції Ірина Мудра [повідомила](#), що 2 квітня Реєстр збитків для України (RD4U) офіційно відкриє процес подання заяв про відшкодування збитків, втрат або шкоди, завданих російською агресією проти України та додала, що початковий запуск буде зосереджено на пошкодженні чи руйнуванні житлового нерухомого майна.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень "[Укренерго](#)" та [Міненерго](#), попри російські удари по мережевій та виробничій інфраструктурі, енергосистема України працює збалансовано.

Протягом тижня погодинні та аварійні відключення електроенергії діяли в Одеській, Харківській та Дніпропетровській областях, у пікові години - у Хмельницькій області. Через пошкодження інфраструктури системи передачі та об'єктів генерації 29 та 30 березня аварійні відключення також вводились у Запорізькій, Кіровоградській, Сумській, Полтавській та Донецькій областях.

Крім того, енергоблок Хмельницької АЕС [підключено](#) до енергомережі після відновлювального ремонту. З огляду на значні пошкодження інфраструктури, українські міста вирішили достроково завершити опалювальний сезон.

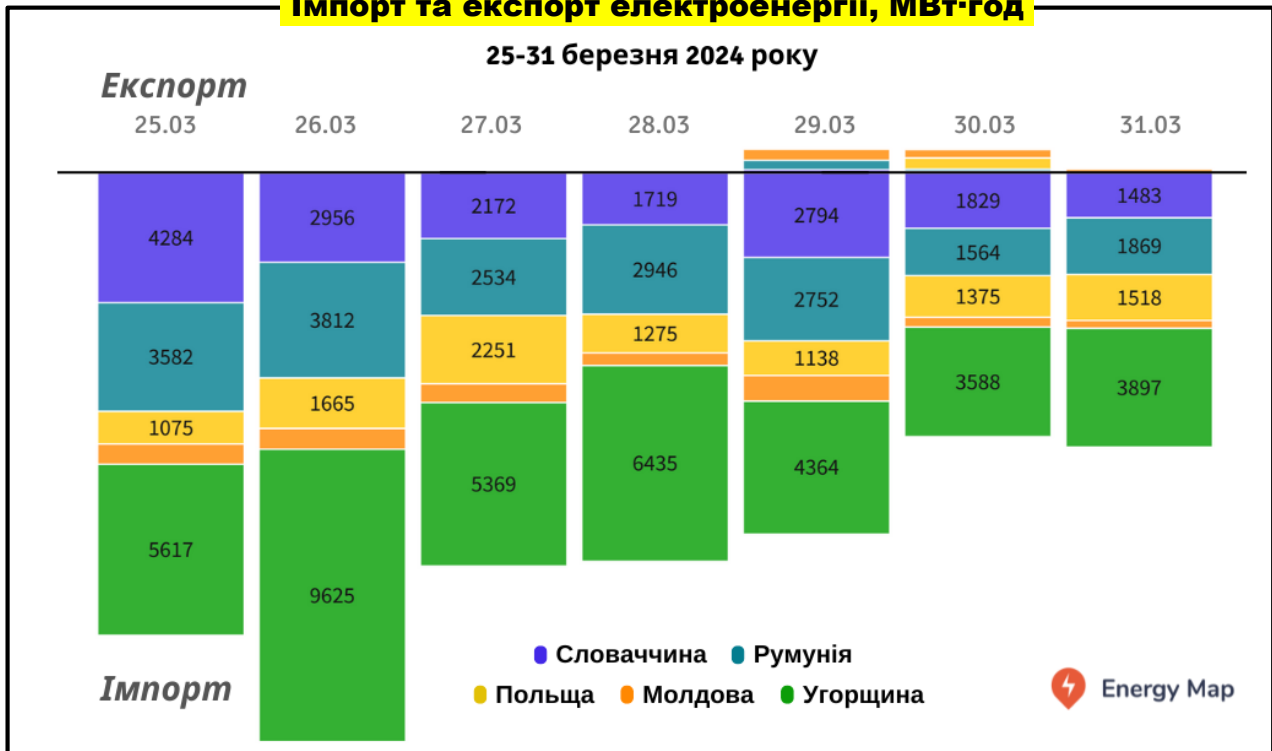
Через погодні умови та мережеві обмеження, в енергосистемі України виникав профіцит електроенергії. Для збереження безпечної роботи системи "Укренерго" обмежувала роботу об'єктів ВДЕ та залучала аварійну допомогу з Польщі у вигляді термінової передачі надлишків (28 березня - 1,6 тис. МВт·год). Крім того, Україна надавала аварійну допомогу Польщі: 27 та 29 березня у вигляді передачі та прийому електроенергії.

Через **технологічні порушення** найбільше відключень зафіксовано на Одещині, зокрема в області відключалось обладнання підстанцій 110 кВ та повітряна лінія 35 кВ; 29 березня було знеструмлено 164 000 побутових споживачів, цивільну інфраструктуру та електротранспорт. Відключення підстанцій протягом тижня зафіксовано на Житомирщині (330 кВ) та Тернопільщині (110 кВ), також відключалося обладнання на підстанції "Укренерго" 750 кВ. Відключення ліній зафіксовано на Чернігівщині (знеструмився населений пункт), Дніпропетровщині (відключено побутових споживачів, промисловість та залізницю), Сумщині (відключено побутових споживачів та промисловість) та Кіровоградщині (знеструмилась залізниця).

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), протягом тижня комерційний імпорт електроенергії здійснювався із 5 країн (Молдова, Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина) в обсязі 89,3 тис. МВт·год, що на 82% більше за показник попереднього тижня. 29 березня відновлено у незначних обсягах експорт електроенергії: в нічні години мінімального споживання та в денні години активної роботи електростанцій на ВДЕ до Молдови, Польщі, Румунії та Словаччини. Обсяг експорту склав 1,6 тис. МВт·год (-85%).

Напрямок міждержавного перетину	Дні постачання	Обсяг постачання, тис. МВт·год	Динаміка до попереднього тижня	Діапазон потужності, МВт
Молдова - Україна	усі	3,8	+21%	5-172
Польща - Україна	усі	10,3	+368%	5-255
Румунія - Україна	усі	19	+35%	10-255
Словаччина - Україна	усі	17,2	+28%	1-255
Угорщина - Україна	усі	38,9	+141%	15-680
Україна - Молдова	29-31 березня	0,7	-85%	15-45
Україна - Польща	30 березня	0,4	-68%	73
Україна - Румунія	29-30 березня	0,4	-72%	62-73
Україна - Словаччина	29-30 березня	0,2	-88%	10-20
Україна - Угорщина	-	-	-	-

Імпорт та експорт електроенергії, МВт-год

Джерело: [EnergyMap](https://energy.com.ua/)

Розподіл доступу до пропускної спроможності міждержавних перетинів за результатами добових аукціонів

Напрямок міждержавного перетину	Кількість учасників / переможців аукціону	Гранична ціна, євро за МВт-год	Дохід від розподілу, тис. євро	Дохід "Укренерго" від розподілу, тис. грн
Молдова - Україна	5-7	0,01-49,99	21,9	463,8
Польща - Україна	3-4 / 2-3	0,01-25,27	91,8	1 947,1
Румунія - Україна	8-10	0,01-55	375,5	7 962,3
Словаччина - Україна	9-11 / 5-9	0,1-51,65	418,1	8 858,9
Угорщина - Україна	3-6	0,01-45,5	697,5	14 807,4
Україна - Молдова	1-3 (29-31 березня)	0,11 (29 березня)	<0,1	0,1
Україна - Польща	1 (30 березня)	-	-	-
Україна - Румунія	2 (29 березня)	1 (29 березня)	0,4	7,7
Україна - Словаччина	1-2 (29-30 березня)	0,01-0,45 (30 березня)	0,2	4,4
Україна - Угорщина	1 (29 березня)	-	-	-

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Інтенсивність торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") зростає другий тиждень поспіль. Упродовж 25-31 березня на "УЕБ" було [проведено](#) 26 односторонніх аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (9 у комерційних та 17 у спеціалізованих секціях). Серед ініціаторів торгів були "Енергоатом-Трејдинг", "Гарантований покупець", "Центренерго", "Укргідроенерго", "Донбасенерго", "ДТЕК Західенерго", "ДТЕК Дніпроенерго", "Євро-реконструкція", "Черкаське хімволокно", "Акваресурс-1", постачальники універсальних послуг, оператори систем розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 1 929,9 тис. МВт·год (+49,2% порівняно з попереднім тижнем). Місячний індекс Base РДД на березень залишився на рівні 2 409,0 грн/МВт·год, індекс на квітень зріс до 2 662,5 грн/МВт·год (+7,6%).

Зокрема, "Енергоатом-Трејдинг" реалізував 114,8 тис. МВт·год базового навантаження за цінами 2 716,2 – 2 756,4 грн/МВт·год з постачанням 1-13 квітня та 720,0 тис. МВт·год за середньозваженою ціною 2 862,8 грн/МВт·год з постачанням у квітні. "Гарантований покупець" продав 56,0 тис. МВт·год блочних позицій денних годин за цінами 1 592,7 – 2 685,4 грн/МВт·год з постачанням у першій декаді квітня. "Укргідроенерго" реалізувала 42,2 тис. МВт·год базового навантаження за цінами 2 832,0 – 2 960,0 грн/МВт·год та 5,8 тис. МВт·год блочної позиції (24-07) за цінами 1 900,0 – 1 913,3 грн/МВт·год з постачанням у квітні.

Компанії "ДТЕК Дніпроенерго" та "ДТЕК Західенерго" пропонували блочні позиції з періодом постачання на першу декаду квітня та базове навантаження з квітня 2024 року по березень 2025 року. За результатами аукціонів компанії реалізували 459,1 тис. МВт·год блочних позицій за цінами 1 969,0 – 3 162,7 грн/МВт·год. Також "ДТЕК Західенерго" продала 175,2 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 2 659,5 грн/МВт·год. "Донбасенерго" реалізувала 180,0 тис. МВт·год базового навантаження за ціною 2 870,2 грн/МВт·год. У спеціалізованій секції "Євро-реконструкція" та "Черкаське хімволокно" реалізували, відповідно, по 43,2 тис. МВт·год базового навантаження за цінами 2 635,0 – 2 665,0 грн/МВт·год з постачанням у квітні. "Акваресурс-1" продала 13,0 тис. МВт·год базового навантаження за ціною 2 864,7 грн/МВт·год та 3,4 тис. МВт·год блочної позиції (08-23) за ціною 3 305,0 грн/МВт·год з постачанням у квітні. У комерційних секціях компанії здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед" (РДН): За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 25-31 березня ціни на РДН демонстрували високу [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів варіювало у діапазоні від 0 до 96,4% і в середньому становило 38,7%. Кількість випадків істотних цінових відхилень (50% і більше) від верхніх прайс-кепів спостерігалася у 36,9% розрахункових періодів (годин тижня). При цьому, кількість випадків, коли ціни перебували впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів, істотно зросла і спостерігалася впродовж 20,2% розрахункових періодів.

Середньогодинна ціна електроенергії за тиждень (індекс Base РДН) незначно знизилася – до 3 338,6 грн/МВт·год (-3,4% до попереднього тижня), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у діапазоні 2 516,7 – 4 500,9 грн/МВт·год. При цьому, співвідношення між добовими індексами Base РДН на ринках країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини) та України другий тиждень поспіль істотно [коливалися](#), перебуваючи у межах 0,38-1,35.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України помірно [зріс](#) – до 534,5 тис. МВт·год (+15,8%). Щоденний обсяг торгівлі варіював у діапазоні 68,1-83,5 тис. МВт·год. В цілому РДН залишався переважно профіцитним: співвідношення між

сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалося у межах 1,14-1,47, окрім 30 березня, коли на ринку спостерігався дефіцит з відповідним коефіцієнтом 0,95. Відносне зниження профіцитності РДН за тиждень було спричинене одночасною дією двох факторів – скороченням сукупної пропозиції до 672,1 тис. МВт-год (-1,5%) та зростанням попиту до 547,6 тис. МВт-год (+16,6%). При цьому, впродовж 15,5% розрахункових періодів на РДН спостерігався дефіцит. У структурі купівлі переважали постачальники (89,5-92,8%), частка операторів мереж становила 2,2-4,5%, решта (3,7-8,4%) належала виробникам.

Політика та регулювання

НКРЕКП прийняла постанову “Про затвердження Вимог щодо забезпечення добросовісності та прозорості на оптовому енергетичному ринку” на виконання вимог Закону “Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках” від 10 червня 2023 року (закон про REMIT). Постанова визначає:

- перелік практик, які можуть бути маніпулюванням чи спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку;
- обмеження щодо поведінки з інсайдерською інформацією та вимоги до її оприлюднення (розкриття);
- вимоги до осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами;
- сигнали, що можуть вказувати на ознаки зловживання на оптовому енергетичному ринку;
- положення щодо співпраці НКРЕКП з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (ECRB).

Окрім того, Регулятор затвердив Порядок подання інформації про здійснені господарсько-торговельні операції, пов'язані з оптовими енергетичними продуктами. Документ визначає зміст, обсяг, періодичність та порядок подання Регулятору інформації, включаючи виконані та невиконані пропозиції (заявки) з місцем поставки (виконання) в Україні чи на території інших держав, та основних (фундаментальних) даних. Відповідна постанова набере чинності із 2 липня 2024 року.

Також, на виконання ст. 9⁷ Закону “Про альтернативні джерела енергії”, НКРЕКП оприлюднила Реєстр об'єктів електроенергетики та електроустановок споживачів (у тому числі активних споживачів), що використовують альтернативні джерела енергії для виробництва електричної енергії. До створення публічного реєстру була залучена команда аналітичного центру DiXi Group за підтримки проекту USAID “Прозорість енергетичного сектору”. Наразі Реєстр містить дані про 1 844 об'єкти.

Регулятор також прийняв низку постанов щодо визначення розміру “зеленого” тарифу (всі постанови набувають чинності з 1 квітня 2024 року). Крім цього, НКРЕКП затвердила розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел, наданої постачальниками універсальних послуг у лютому 2024 року.

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 24-30 березня коливався у межах 40,4-42,7 млн куб. м на добу, тобто лише 37-39% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит у звітному тижні становив 42,1 млн куб. м (майже відповідає показнику попереднього тижня).

Водночас, фізичний імпорт газу з Угорщини за звітний тиждень становив 34,4 млн куб. м (-15%). Ймовірно цей імпорт або його частина проходять через Україну транзитом і транспортуються до Молдови, Польщі або Словаччини.

Разом з тим, тривав фізичний експорт газу з України. В умовах заборони на експорт ресурсу українського видобутку, мова може йти про: а) відібраний зі сховищ газ нерезидентів, які раніше закачали його для зберігання у режимі "митного складу", б) транзит неросійського газу через територію України. Обсяг такого експорту 24-30 березня становив 6,6 млн куб. м (-8%), які були транспортовані через точку з'єднання з Польщею "Дроздовичі". Ймовірно, фізичний експорт відбувався також до Словаччини та Молдови, проте визначити його обсяги неможливо через паралельні транзитні потоки російського газу.

Комерційні потоки на вхід в українську ГТС з Угорщини майже відповідали фізичним показникам (34,7 млн куб. м). З них 18,2 млн куб. м. були протранспортовані в режимі "шорт-хол" (послуга оператора, що дозволяє отримувати знижку на транспортування між визначеними міждержавними точками входу та виходу), 12,5 млн куб. м - в режимі "митного складу".

Комерційний експорт газу відбувався через віртуальну точку з'єднання з Польщею і становив 7,9 млн куб. м (з них 2,3 млн куб. м - в режимі "митного складу"). Також ймовірно частина обсягів, які йдуть на вихід з ГТС до Молдови та Словаччини, є транспортуванням газу, який або раніше зберігався іноземними компаніями в українських ПСГ або надійшов з Угорщини. Таке припущення пов'язано з тим, що обсяги газу, який транспортувався на вихід з ГТС в режимі "митного складу", значно перевищують показники комерційного експорту до Польщі та становлять 27,8 млн куб. м (-4%). Так само, у звітному тижні на вихід з ГТС було протранспортовано 17,8 млн в режимі "шорт-хол" (-8%), що ймовірно є транзитом газу з Угорщини.

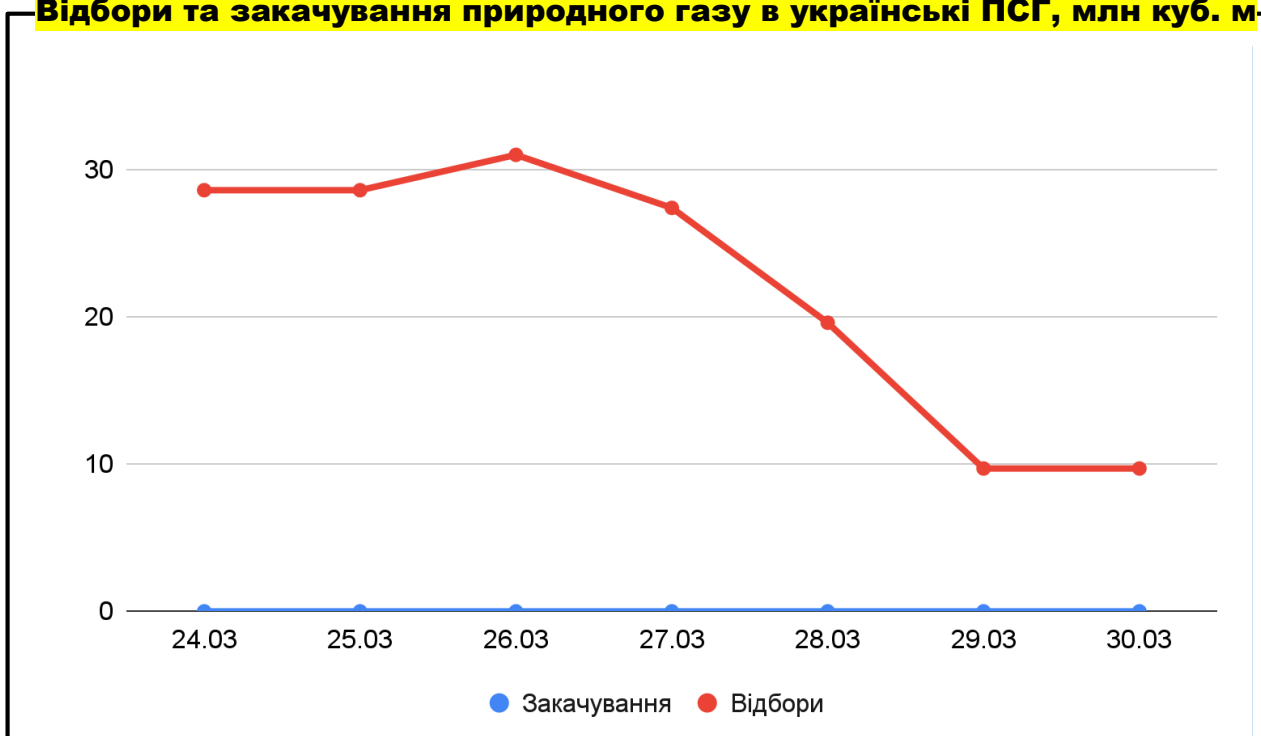
В ході shippers' meeting - щорічної зустрічі з представниками замовників послуг транспортування - "Оператор ГТС України" [поділився](#) пріоритетами на 2024 рік. Зокрема оператор планує зберегти чинні умови клієнтів на весь сезон закачування 2024/2025 рр. та збільшити доступні маршрути транспортування газу до ГТС України. Також "ОГТСУ" спільно із суміжними операторами проведе у липні 2024 року аукціони з доступу до нової (збільшеної) потужності, щоб створити гарантовану потужність для транспортування газу з Польщі та з Трансбалканського напрямку в рамках ініціативи "Вертикального коридору".

Підземні сховища газу

За [даними](#) платформи AGSI, станом на 30 березня в українських ПСГ зберігалось 3,35 млрд куб. м газу, або 11,1% (-0,52% у порівнянні із 23 березня) від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Відбір газу зі сховищ за звітний тиждень сумарно становив 154,6 млн куб. м. Середньодобовий обсяг відборів становив 22,1 млн куб. м (-34%), до кінця тижня він скоротився утричі.

Також оператор українських ПСГ “Укртрансгаз” та “ОГТСУ” за підтримки Енергетичного Співтовариства [провели](#) shippers’ meeting із понад 50 представниками іноземних енергокомпаній у Відні. На зустрічі представники українських операторів представили плани на майбутній сезон закачування, переваги українських газосховищ та тарифну політику на наступний рік. Також українська сторона анонсувала завершення в квітні стрес-тесту, який підтвердить надійність функціонування українських ПСГ та ГТС навіть за умов ворожих атак на інфраструктуру. Крім того, українські компанії повідомили про плановані зміни до Кодексу газосховищ, які мають на меті поліпшити роботу для компаній, які працюють з “Укртрансгазом”.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 25-29 березня](#) заявки на купівлю-продаж газу подавали 10 компаній (3 продавці та 7 покупців). У звітному тижні на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 289 млн куб. м (+7% в порівнянні з попереднім тижнем) сукупною стартовою вартістю 3,22 млрд грн (+7%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 11,15 грн за куб. м (без ПДВ) (+0,2%).

У звітному тижні було закуплено 47,3 млн куб. м газу за середньозваженою ціною 11,15 грн за куб. м (без ПДВ) (+0,2%). 89,8% ресурсу було продано ПАТ “Укрнафта”, 8% - куплено ТОВ “Оператор ГТС України”, 1,5% - ГПК “Нафтогаз Трейдинг”, 0,7% - ПрАТ “АК Київводоканал”. 98,5% обсягів газу реалізовано у віртуальній торговій точці (передача в ГТС), 1,5% - з передачею у сховищах. 98,5% збуто з поставкою у квітні, 1,5% - в березні 2024 року.

Політика та регулювання

Уряд [вніс](#) зміни до розпорядження “Про залучення позики від Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації інвестиційного проекту “Закупівля верстатів КРС та покращення енергоефективності АТ “Укргазвидобування”. Зміни передбачають, що Мінфін має укласти з “Укргазвидобуванням” договір про погашення заборгованості перед державою за виконання гарантійних зобов’язань і передбачити в ньому забезпечення виконання зобов’язань з обслуговування та погашення позики шляхом надання в заставу газу, що належить “Нафтогазу” та перебуває в сховищах, у розмірі 150% суми позики. Паралельно Мінфін має укласти договір застави природного газу з “Нафтогазом”.

НКРЕКП [затвердила](#) план розвитку ГТС на 2024-2033 рр. для “ОГТСУ”. Планований обсяг інвестицій на 2024 рік - 813 млн грн, на 2025-2026 рр. - 11,42 млрд грн, на 2027-2033 рр. - 31,5 млрд грн.

Інше

Голова правління “Нафтогазу” Олексій Чернишов [заявив](#), що передчасне завершення опалювального сезону в Україні потенційно дозволить зекономити 500 млн куб. м газу.

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) [звернулося](#) до РНБО та Верховної Ради із закликом вирішити питання з видобутком на Сахалінському родовищі на законодавчому рівні. Нагадаємо, компанія ПрАТ “ВК Укрнафтобуріння”, яка володіє спецдозволом на згадуване родовище, була передана АРМА в управління державній “Укрнафті” шляхом укладення договору управління. Проте рішенням Шостого апеляційного адміністративного суду спецдозвіл було анульовано. При цьому, Верховний суд своєю ухвалою від 12 грудня 2023 року відмовив у провадженні за касаційною скаргою АРМА, а також відмовив у касаційному оскарженні і “Укрнафтобурінню”. Через анулювання спецдозволу і зупинку видобутку з грудня 2023 року, щорічно держава втрачає майже 500 млн куб. м природного газу та близько 10 млрд грн податків та дивідендів.

Міжнародна співпраця

Україна та Польща [підписали](#) Меморандум про співробітництво у сфері енергетики. Документ, зокрема, передбачає спільну роботу у напрямках розвитку кліматично нейтральних технологій, розбудови розподіленої генерації, транспортування природного газу та нафтопродуктів. Окрему увагу приділено питанню енергетичної безпеки шляхом інтеграції ринків та розвитку кліматично нейтральної генерації, формуванню проєктів спільного інтересу та розвитку міждержавних перетинів..

Ключовою темою [зустрічі](#) між віце-прем’єр-міністром, міністром енергетики, бізнесу та промисловості Швеції Еббою Буш та міністром енергетики України Германом Галущенком стало допомога українському енергосектору, а також напрямки [поглиблення співпраці](#) у галузях атомної енергетики та відновлюваних джерел енергії. Із березня 2022 року в Україну зі Швеції надійшло 97 вантажів енергетичного обладнання загальною вагою понад 1 126 тонн, до яких увійшли 222 генератори, трансформатори струму і напруги, інше електроенергетичне й газове устаткування для виконання відновлювальних робіт. Крім цього, Швеція внесла 25,27 млн євро

до Фонду підтримки енергетики України. Частину шведського внеску вже виплачено для забезпечення необхідної допомоги для операторів системи розподілу Запорізької та Миколаївської областей, а також для потреб оператора системи передачі. Близько 8 млн євро шведського гранту призначено для фінансування впровадження децентралізованих рішень у сфері відновлюваної енергії, зокрема це сонячні панелі, батареї, мікромережі, заходи з енергоефективності для соціальних служб і домогосподарств.

28 березня міністр енергетики України Герман Галущенко [взяв](#) участь у черговому засіданні високого рівня Координаційної групи G7+ з надання допомоги енергосектору України. Онлайн-зустріч відбулась під керівництвом Джеффри Пайетта, заступника Державного секретаря США, та за участі представників країн-членів групи G7+, Європейського Союзу, Енергетичного Співтовариства, Програми розвитку ООН. Учасники засідання підтвердили готовність і надалі допомагати українському енергосектору. Джеффри Пайетт запевнив, що відповідна робота триває на рівні G7+ та безпосередньо США, а спеціальний посланник міністра закордонних справ Італійської Республіки з питань відбудови та зміцнення стійкості України Давіде Ла Чечіліа наголосив, що після масованих атак підтримка української енергетики має посилитися, над чим і працює Італія, що зараз головує у G7.

[Рішення](#) щодо надання Україні 100 млн євро на програму компенсації за знищене житло ухвалила Адміністративна рада Банку Розвитку Ради Європи. Зараз тривають перемовини щодо підписання Рамкової кредитної угоди. Варто зазначити, що від початку дії державної програми компенсацій подано більше 11 тис. заявок, із січня 1637 українські родини вже придбали нові домівки на загальну суму 3,4 млрд грн.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних компаній. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та сторінок у соцмережах, в окремих випадках - також повідомлень у медіа. Щодо підписки, коментарів та інших питань просимо писати на author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕНЕРГОСЕКТОР

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення. У списку потреб - понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства](#)

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, перейдіть за [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).